

Nepřesnosti v tiskové zprávě MŽP k novele zákona o ochraně ovzduší (dále ZOO)

zdroj: Rychloinformace APTT 3/ 2018 (APTT - ASOCIACE PODNIKŮ TOPENÁŘSKÉ TECHNIKY)

Dne 17.8. vydalo tiskové oddělení MŽP tiskovou zprávu k novele zákona o ochraně ovzduší, která má významný dopad na provádění pravidelných kontrol kotlů na pevná paliva. Tato zpráva byla hojně citována a rozebírána ve všech médiích. Objevilo se v ní několik tvrzení, která bohužel přesně neodpovídají skutečnému novelizovanému znění zákona, což vzbudilo v odborné i laické veřejnosti mnoho dotazů. Pokusíme si tato tvrzení nyní krátce rozebrat.

Na úvod zprávy se uvádí, že novela ZOO přináší novinky pro zákonné kontroly spalovacích zdrojů na pevná paliva (v rozporu se zákonným zněním se ve zprávě hovoří o **revizích – zákon ZOO pojem revize nezná**), které lidem ušetří peníze, přičemž přínos kontrol pro kvalitu ovzduší bude zachován. A to mj. díky tomu, že se perioda mezi kontrolami prodlouží na tři roky, oproti původním dvěma kalendářním.

Zde jen poznámka, k tomu, že se výrobci sdružení v APTT při projednávání chystané novely shodli na tom, že **prodloužení kontrol o rok je nesystémové a nelogické.**

Pokud má být splněn i nevyřčený úkol kontrol, kterým je pravidelný servis zdroje, pak zvláště u sofistikovanějších zdrojů má odklad o rok negativní vliv na provoz zdroje a tím i množství produkovaných emisí. Navíc je důležité zdůraznit, že účelem kontrol je nejen „ohledání“ samotného zdroje, ale také kvalita paliva i to, zda není spalováno palivo zakázané.

Ale především, ani provozovatel prodloužením nijak výrazně neušetří. Pokud je uvažována průměrná cena kontroly cca 1600 Kč, pak roční náklady u dvouleté periody představovaly 800 Kč. Při tříleté periodě se tyto roční náklady sníží na 600 Kč. Roční úspora 200 Kč za cenu toho, že zdroj bude provozován 2 roky „bez odborného dozoru“.

Podstatně více dotazů vyvolalo tvrzení, že **zatímco původně byla perioda kontrol jednou za dva roky, podle novely to je jednou za tři roky.** Realita je ovšem taková, že původní perioda byla **dva kalendářní roky**, což v krajním případě mohlo být i 35 měsíců. Pokud první kontrola proběhla v lednu 2016, další stačilo mít v prosinci 2018 (kalendářní rok začíná 1.1. a končí 31.12., kontrola tak mohla proběhnout kdykoliv v tomto rozmezí). Provozovatelé tudíž věděli, že mají čas do konce roku 2018. **Nová perioda již ovšem není stanovena na kalendářní roky, ale pouze na „tři roky“, tedy 36 měsíců** (důležitý je právní výklad pojmu běžný a kalendářní rok). Tedy pokud kontrola proběhla v lednu 2016, další musí být **nejpozději** v lednu 2019. **Většina provozovatelů si ovšem myslí, že prodloužením periody o rok jim stačí tu následující absolvovat do konce roku 2019, což ovšem není pravda.**

Nejzávažnějším a nejvíce diskutovaným tvrzením z tiskové zprávy je tvrzení týkající se stanovení maximální výše ceny za kontrolu, která bude stanovena Ministerstvem financí. Ve zprávě se přímo říká...**„cenová regulace MF by měla zastropovat cenu za službu samotnou i cenu za kilometr jízdy. Cena by tak měla být předvídatelná a nepřekročitelná.“**

Toto tvrzení vyvolalo bouřlivé diskuze zvláště mezi „zasvěcenými“, tedy výrobci zdrojů a zaškolenými oprávněnými technikami – **odborně způsobilými osobami.** Na mysl máme fakt, že **CENA** za kontrolu by dle tvrzení MŽP měla být **NEPŘEKROČITELNÁ.**

To vyvolává totiž dojem, že vyšší cena by byla v rozporu se zákonem a tudíž protiprávní. V zákoně se ovšem o ničem takovém nehovoří.

Tam je přímo v odstavci 7 §17 uvedeno, **že bude stanoven referenční finanční limit, který je rozhodný pro posouzení schopnosti výrobce zajistit odborně způsobilou osobu pro provedení kontroly v rámci tohoto limitu.** Jinak řečeno, bude stanoven finanční limit pro samotnou kontrolu (včetně nákladů na dopravu), který bude rozhodný pro to, zda si provozovatel může zvolit kontrolora od jiného výrobce. Pokud výrobce zdroje nebude schopen zajistit kontrolora, který by kontrolu provedl do tohoto limitu, bude možné si zvolit kontrolora od jiného výrobce stejného typu zdroje.

Ovšem v zákoně se nikde nehovoří o tom, že tento limit bude nepřekročitelný, tedy že nebude možné požadovat za kontroly více, než bude stanovený referenční limit.

Pokud zákazník bude souhlasit, že kontrola mu přinese vysokou přidanou hodnotu v podobě kvalitně odservisovaného a seřízeného zdroje, bude dle našeho názoru nadále moci být stanovena cena dohodou. **Zákonné znění hovoří pouze o referenčním finančním limitu, který je rozhodný pro volbu alternativního kontrolora.**

No a na závěr k faktu, že MŽP striktně hovoří o revizích kotlů, i když samotný zákon hovoří o kontrolách technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva (tzn. teplovodních kotlů, krbových vložek s teplovodním výměníkem), předně tedy kontrolách technického stavu.

Toto relativně nevinné slovíčkaření má bohužel negativní důsledky pro mnoho provozovatelů teplovodních kotlů, kteří si nechali provést „REVIZI KOTLE“ u autorizovaného technika s kulatým razítkem, ovšem jejich kontrola je dle zákona č.201/ 2012 Sb. neplatná. Revize kotlů je totiž v technické praxi již zavedena vyhláškou č. 18/ 1979 Sb. o určených tlakových zařízeních. Týká se sice revizí parních a horkovodních kotlů, ale co je zásadní, tak revize těchto zařízení smí provádět pouze odborně způsobilá osoba, která k této činnosti získala osvědčení u Technické inspekce České republiky (TIČR). Tato osoba pak vlastní „kulaté“ razítko s označením „revizní technik kotlů“.

Pokud tedy MŽP striktně hovoří o revizích kotlů, pro běžného občana, který samozřejmě nezná zákon o ochraně ovzduší č.201/ 2012 Sb. do detailů, je tedy normální, že si v okolí hledá technika, který by mu provedl revizi kotle. A kdo jiný by to měl být, než revizní technik kotlů, který musí mít vysokou úroveň kvalifikace? Takovýchto případů bylo zaznamenáno bohužel velké množství, v jednom případě dokonce hrozilo, že díky neplatnému dokladu o pravidelné kontrole kotle (**revizní technik kotlů bez proškolení výrobcem není oprávněn kontrolu provádět**) bude vyřazena žádost žadatele o finanční podporu v rámci kotlíkových dotací.

Z toho je tedy patrné, že slovíčkaření má v tomto případě reálný význam a bylo by vhodné trvat na přísném rozlišování mezi revizemi kotlů a pravidelnými kontrolami technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva (tzn. teplovodních kotlů, krbových vložek s teplovodním výměníkem).